

Erdélyi Híradó

Kedden, $\frac{5}{24}$ (Május 24-dikén) 1831

Olaszország—Frantziaország—Nagybritannia—Belgaország—Németország—Burkusország—Austria
Lengyelország—Muszeaország—Magyarország—Eladó Jó Borok—Mértéktár 321 -- 336 lap.

OLASZORSZÁG

A' Journal Dauphinois, s ebből, tsak nem minden párisi Journálok, az itt következő, még most, nem rábizható, nem hivatali; sőt szinte anecdotum-forma állapotját Piemoutnak a' Király' halála' közlegetésénél, adják elő: "Egy, ápr-28-dikán Chamberybe érkezett Kurír az itt következő hivatali tudósítást hozta a' város' pölgári és katonai Felsőbbségéhez: "Egy nagy össze-estülést fedeztek fel Piemontban. A' Királyné és a' katonaság' fő-Commandansa, Pauluceri Gen., meg akarták fogatni Carignan Printzet és az ő' egész familiáját, és a' modenai Hget. az országlás' Fejévé tenni. Nem tudják igazán, hogy sűjyed-el ez a' szándék, de gondolják, hogy az, főképpen a' turini Gouverneur' vigyázása által lett. Carignan Printz (most, sárdinai Király) sok, rang és tekintet által megkülömböztetett személyeket fogatott-meg. Ezek között van az alessandriai és genuai Gouverneur, valamint sok fő-Tiszt. — Egy turini Levél szerént a' Journal de Genève-ben, az itt említett planum — hogy a' modenai Hget. a' Király' halála után a' thronusra emeljék — az elsőnek a' sógorasszonyától, az özvegy Királyné Mária-Theresiától (a' Hertzeg' napától — anyóssától) eredett és Paulucci Gen., a' kir. hadsereg' Gen. In-

spectora vezette. Nevezik még az ebben részvevők között: ama' két Gouverneurön kívül, a' coní és novarai Gouverneuröket is, és a' Carignan-palotáét, ki magát, a' mint mondják, ára ajánlotta, hogy az egész Carignan familiát ki fogja adni; a' két Ministert, Latour és Degenet, külömböző Stábtiszteket, a' Király' házi Tszitviselőit 'sat.

University Library Cluj

FRANTZIAORSZÁG

A' máj. 2-dikai, 45,000 mindenféle fegyverü katonaságból álló sereg megvizsgálása után, azt beszéllék, hogy egy-néhány reg. a' Vendéeba indulna a' jó rend' vissza-állítására, mely az igen hosszas elnézés által vakmerősséggé vált. — A' Revolution (Journál) minden valódi Patriotákat felszölli, hogy a' Moniteurbeti Ordonance által nekik szánt érdemjeleket, ne fogadják-el. Azon pillantatban, midőn őket minden Hivataloktól, valahol bizodalom kívántatik, kirekesztették, nem egyéb az, mint őket kitsúfolni.

A' Nationál írja máj. 2-dikán: "Bétsi Követünk' tudósításai jelentik, hogy

az austriai hadsereg' mely Olaszország' batárszélein gyűlt össze, végképpen rendin van mára' taborozásra; hogy az osztályok és brigadok kifőrmáltattak, a' katonaispotáljok 'sat. elkészítettek. Maisson Marsal azt tette volna hozza, hogy egy pillantatot-sem kellene elveszteni, a' mi' alpes-batárszéleinket, tokelletes védállapotba tenni. Ezen hivatali tudósítás után, mindjárt parantsolatot küldöttek volna a' Vár-felé össze-gyűlt katonaságainknak seregenkénti felosztása-végett.

Eszméltető tudósítás. — Legallois Úr, egy azon Orvosok között, kika' sebesek' segedelmére Lengyelországba mentek, ezt írja Varsóból, ápr. 15-dikén: "Hamis színnel festik nektek Frantziaországban, a' lett-dolgokat ebben az országban; azt mondják, — tsak a' Nagyok szedték volna rendbe a' revolutiót, és a' nép, nem tudva és akarattja ellen vett volna részt abban. Bizonyíthatom az Úrnak, hogy a' nemzeti gardát mindenütt mi organizáltuk, és entuziasztalán háltunk abban, a' szabadság' dolga eránt. A' muszka Uraságot mindenütt méjjen gyűlölik. . . . A' lengyel hadsereg foglalja most el a' Muszka' elébbi állásait, a' hol a' cholera uralkodna; mely most a' Lengyeleknél-is berontott. Tegnapelőtt éjjel megbetegedett 12 katoná a' táborban, és 5, már hajnal-előtt meghólt. Ezen pillantaban veszünk meghívást, hogy az ispotáljok' Directiójához menjünk. . . . A' szerentsetlen tudósítások, megbizonyosodnak, nem tsak 12, hanem 27 ember betegedett-meg a' cholera' symptomáival; meghólt belöllök 9. Most veszem a' parantsolatot, hogy a' főszállásra menjek. Boismont kollegám fogja megvizsgálni a' fogjokat, a' kik jönnek, és a' kiket Prágában quarantainban tartóztatnak.

Ápr. 17-dikén. — 4 óraker érkezünk a' főszállásra; 8 óraker beszéltünk Skrzy-

necki Fő-Generállal és a' hadsereg' Fő-orvosával: 50 embernél, többet veszített a' hadsereg 4 nap alatt; és a' megbetegedők' szama naponként nevededik. A' Menia klastromban, mellyet ideigvaló ispotálja változtattak, 6 ember hólt-meg az éjjel, és kettejét felbontoltam a' Kollegaim előtt (Brière-is erővel eljött velünk), es minden jelt és sérelmet megtaláltam azokban, mellyeket az ág. Orvosok az indiai choléráról megjegyztettek és írtak. A' Prágában meghóltaknál-is azt találtuk. 12 hólt-meg tegnap' ezen szerentsetlenek közzül. Itt-is kettőt bontoltam-fel. Egyéberant, nem annyira ragadós a' nyavajam mint mondották: én, hozzájuk nyúltam, lelekzetjeket szítam-be; oly' ügyetlen-is voltam — ötször szúrtam-meg magamat; még siuts legkissebb bajom-is. Brière Úr a' múlt egész éjjel beteg volt, de már jobban van."

A' IV-dik Henrik' állóképének az Öntője, hirdeti, hogy kétségkívül beolvasztották a' Napoleon' állóképét ama' miatt; hanem hogy ő' (az öntő) a' Henrik' bal-karjára oda tsinálta kis formában a' Napoleon' képét, a' fejébe pedig ezen depositum' jelentését, és a' ló' hasába tett egy ládat sok danokkal és pamphletokkal azon időről.

Toulonból írják ápr. 24-dikéről: "Az a' 4 lineahajó és 6 fregatte, mellyeket itt békelábra tettek volt, parantsolatot vett hadikészületjek végre-hajtására: más két lineahajó, a' Superbe és a' Couronne, 2 fregattal 3 krovettel és 3 briggel egygyütt, készen tartsák magokat. Két, hadilábra állított lineahajó és két fregatte Brestből egyesülni fog ezzel a' felügyelő hajósereggel; mely így osztán, 8 lineahajóból, 10 fregatte-ből és ahhoz szerkezettett számu Korvettekből és briggek-ből fog állani. Elrendeltetését, még, nem tudhatni. Hugon Bárót mondják, hogy

felveszi azon a' Fővezérséget.

NAGYBRITANNIA

A' Korona- és Vasmatska-Vendégfogadóban tartottak gyűlést ápr. 27-dikén, egy summa-pénz' össze-szerzése-végelt, a' liberalis candidátusok' választása' könnyebbitésére, az újj parlamentbe. Egy állandó Biztosságot neveztek-ki az alá-írások' beszedésére. Burdet Úr volt az Elölülő ezen Gyűlésben. Sokan, igen sürgetve javallották annak szükségesvöltát, hogy a' reform' barátjai egy-kézre dolgozzanak. Igen nagy buzgóságot-is mutattak ekkorig ki a' reformerek, és sokan közülök gazdagon akarnak alá-írni; hanem, eddig még nem volt Biztosság felállítva az alá-írások' össze-szedésére: még is nagy summát írtak már alá, 6 pence-től-fogva sok ezer font Sterlingekig, s a' gyűlés' végtárgya volt — olyan rendtartást tenni, hogy az egész országban mindennel-köz (general) aláírás álljon-be 's könnyebbitessen. A' Biztosság' tagjai, ezek: F. Burdet (ez a' régen még duellirozott mankón járó leggazdagabb ember), G. Philipps, J. Smith, J. Barnett, J. W. Cocke, R. Charpe, J. C. Hobhouse, J. Birch, J. Crawford, J. Blackburne, G. Grote mint Kintsmester, H. Ord mint Al-Kintsmester. — Ezeket beszélé a' Courier.

London, ápr. 26. — Az a' Lir futamodott volt elébb el, hogy Leopold Printz nem fogadta volna el a' neki ajánlott belga koronát: de hogy ez nem való, mindenfelől bizonyítják; és egyszersmind minden tekintetben dítserik a' Printzet, és kívánják hogy belga Király legyen. — Május' 17-dikén akar az áng. Király a' Guildhallban (a' londoni városházban) a' Lord-mayorral és a' City' (öreg-város) Községe' meghatalmasítottjaival együtt ebédelni. A' múlt apróság kivilágosításon kívül, egy teljes kivilágosítást akarnak hól-

nap' tartani a' Cityben. A' nemzet' iparkodása a' rottenborough (rongy kastély-) factiók vagy-is, a' Torie-k ellen, minden hitelt meghalad: de, szükséges-is ez; mert az utolsók mindent elkövetnek, hogy a' Vármegyék' és Városok' Választóit pénzzel megvesztegessék. Sok százezer fontot írtak már ezek alá magok' részéről e-végelt, — Northumberland Hertzeg, maga, 100,000 fontot, Sir. R. Peel 25,000-et. Kimutatta ez, utóljára-is a' maga' foga' fejejét. Régen gondolták már, hogy ez az ember — akar Aberdeen, azaz, absolutista, és minden szabadság ellenére ellenségeskedő principiumokkal van tele: de, vigyázott még eddig meztelenségét nyilván, a' parlamentben kimutatni, míg reménylette, hogy ismét felhág a' kakas-ülőre, a' kormányozás' tetejére. Most már a' parlament' felbomlása-olta, elragadta ötlet indúlatossága, dühösködik a' francia Júliusnapok és az áng. Journálok ellen. A' D. Miguel által megvásárolt Morning-Post most az ő' Journalja, az afféle korpából sültekkel együtt, mint pl. a' John-Bull és Albion. Az egész banda (clique, Rotte, tzimboraság) az absolutismus' mindenesse a' continensen; kedvesebb neki egy X-dik Károly, vagy egy spanyol 's portugallus országlószék, az ő' mostani állapotjokban, mint minden szabad mozgás. Ezért lehet a' jó William Király' győzödelmét ezen facción ügynézni, mint egész Európa' győzödelmét.

A' Courier: "A' Parlement' eloszlátásáról jött tudósítás oly' örömet és örvendezést terjesztett-el Liverpoolban. A' millyenre emberi elme nem emlékezik. Egy manchesteri Journál azt mondja: "Az emberek örvendezve rázták egymás' kezét, mintha az emberi-nemzet' ellenségét verték volna földig le. A' gonoszlélek, mely annyi esztendők-olta, óriási lépésekkel járta össze az országot, leve-

rettetett; és amaz, a' thronus' háta me-
ge rejtezett megromlott behatás, mely a'
Monarcha' fülebe mérget öntött, 's el-
zárta szemeit népe' szenvedéseitől és es-
dekléseitől, örökre megszűnt; egy igaz
Király kiállott népe' jussai mellett vias-
kodni, 's diadalmoskodik az okosság' és
valóság' dolga az elnyomtatáson és ha-
zugságon. “

A' Morning-Chronicle keserű szemre-
hányásokat teszzen a' Toryfelekezet' par-
lament' berekesztő-ülésében elkövetett
magaviseletére, így szólván: “Ugyan,
hasonlítsa-egybe bár valaki a' Sir R. Peel',
Lyndhurst, Mansfield és Londonderry
Lord' magokviseletét, a' Wellington Hg.
tisztelendő magaviseletével 's az ő' fele-
kezeteivel, mely megtartóztatta magát,
oly' erőszakos, sértegető scenánál meg-
jelenni. Erdemet szerettek ők magok-
nak a' Király' és az ország' részéről. Az
ő' magokviselete, nyílt, állhatatos (con-
sequens), betsúlyos és világos. Hartzol-
nak ők a' reform ellen: mi, azt tartjuk,
hogy tévejnek, de, igaz szívvel és em-
berségesen tévejnek.

A' Courier, egy edinburgi Levélből,
ápr. 25-dikáról ezt írja-ki röviden: “Sem-
mi nem múlhatja-felül azt a' felindulást,
mely itt uralkodik. Szinte ezer ember vá-
rakozott ma a' Postahivatalból, 's bizo-
nyossá lévén a' parlament eloszlata-fel-
lől, betöltötték a' levegőt örönkialtással.
— A' Herald: “Sok esztendők foljtak-
le, —nem zuhant népbálvány úgy le-dítsősé-
ge' púpjáról mint a' prestoni Képviselő,
Hunt Henrik. Sok anecdotumot hordított,
mellyek közt ez is van, hogy a' hol megje-
len, meghaladják; a' hol nem jelen, össze-tö-
rik 's szét-szórják Schuhwicksos üvegeit
(a' mivel kereskedni szokott).

* Egy észak-amerikai Journál azt állítja,
hogy Bolívar, kevéssel halála előtt, min-
den, az ő' politikai pájáját érteklő do-

cumenteket össze-gyűjtött, 'és Lafitte Ūr-
hoz küldötte azokat, hihető, hogy Pa-
risban kinyomtatassanak.

BELGAORSZÁG

Az Observateur de Hainaut-ban az itt
következő Levél van: “A' mi' dolgunk
jól áll; függetlenek maradunk. Sachsen-
Coburg Leopold Printz, mint férje Orleans
Louis Printzasszonynak, a' Belgák' Királya
lessz. Frantziaország, Királyt ad Portugall-
nak, és készül Angliával egygyütt, expedi-
cióhoz D. Mig. ellen. Helyet ad ez Dona Má-
riának, ki a' kezét Nemours Hertzegnek a-
jándékozza. A' Schelde' bal-partján és Lim-
burgon-versengéseket a' mi' javunkra dön-
tik-el. Csak Luxemburgon nem lehet még
bizonyosnak lenni; de, reménylhetni, hogy
minden nehésségek Belgaország' hasznára
válnak-el. — Mindezek hivatali beszédek, és
rendkívül jó forrásból jönnek. — A' Cour-
rier de la Meuse-nek katolikus Fejedem
kellene.

NÉMETORSZÁG

Apr. 25-dikán utazott-el az oldenbur-
gi Nagyhertzeg Hannoverből Bétsbe, a'
hol az ő' házassága fog megésmi Cécilia
Printzasszonnyal, az elébbi svéd Király'
leányával, május hónapban.

Frankfurt (ménusi), máj. 3. — A' szo-
kott pénzhaborún a' beurse' dolgában,
a' tudósító által-esvén, ezt beszéli: “Ber-
linből békés tudósításokat vettünk, hogy
t. i. az innen Varsóba igyekező, való-
ságos igen ügyes Orvosoknak semmi a-
kadályt nem vetettek úttjokba, és e' sze-
rént hihető, hogy már ezen órában el-is
fognak jutni az ő' emberszeretető töre-
kedések' tzéljához. Átaljában, itt-is ép-
pen oly' nemes és minden politikai mel-
leslegi-szándéktól egészen üres módon
bizonyosodik-be a' lengyelek' dolgabeli
részvétel, valamint az elébbi időben u-
gyanazon hajlandóság a' Görögök' ked-
vekre. Ugy történt, nevezetesen a' na-

pokban, hogy ide, a' mi' egyik előkelőbb Vendégfogadónkba, a' "Pariser-Hof"-ba, megérkezett Párisból egy Lengyel, kinek ugyan, az ő' erkölcsi életmódja-felől a' legjobb tanúbizonyságai voltak; hanem, nem volt további hazájába-utazásához módja. Egy, a' fogadós' eszközzésére hirtelenében az éppen jelen volt vendégek között szerzett gyűjtemény elegendő lett ötöt a' szükséges költséggel nyomon odább segíteni.

BURKUSORSZÁG

Berlin, máj. 2. — A' Muszkák a' Lengyelországban és Litthóban rajtok történt részenként szenvedett szerentsétlenségeiket, ismét helyre üttötték már egynehány szerentsés tsaták által, és, minden oda mutat, hogy minden órán egy fő-ütközetet várhatni, mely által a' muszka fegyver' hatalmasabb terhe minden kétségen kívül akar lenni. Nem igyelvén a' győzödelem' részegítő bájjára, melybe Lengyelországban egy-ideiglelmérültek; tsakugyan mind-untalon szánjábanja a' nép' többsége egy olyan háború' folytatását, mely leírhatatlan szerentsétlenséget hoz az országra, és a' Muszkák' kemény rendszabások-ólta Litthóban, már most Lengyelországban is kegyetlen characterének elő-vételével fenyegetődzik. Meg akar tehát itt újjúlni a' Suwarow' lakadalma, mely a' Lengyeleket elragattatásba öltözteti. — Megijjedt már — és méltán — Burkusország, — meg, az egész Európa a' cholera' tyranságától.

AUSTRIA

A' Nürnberger Correspondent ezt írja hivataloson: "Austriát illető hadseregrész (contingens) a' Szövetség' hadseregéhez, tökéletesen fel van már készülve: 95-000 emberből áll az, ahhoz szabott ágyúsággal és 5 ponton-equipage-al (tutajhiddal) együtt. — Az austriai országlószék bejelentette volna a' frantzia Kö-

vetnek Bétsben, hogy az, a' X-dik Károly kérését, Grätzben lakása eraút, megadta volna.

LENGYELORSZÁG

A' Generalissimus hadi tudósítása Jakubowból, az ő' főszállásáról, apr. 22-dikéről, több elő-adásai között, a' fő-hadsereg' hadi fordulásait, az iganie-i tsata után, ily' formán említi: "Siedlce-t el lehetett volna venni; de az ott tele tömött lázáretek és az azokban uralkodó ragadó nyavaják tartóztattak engem attól el. De — hijjávaló gondoskodás. Ráragatt már a' mi' katonaságainkra apr. 10-dikén lett érdeklésünk által az ellen-séggel, a' gonosz. Egynehány száz cholera-betegünk van. A' sebess előre-gondoskodás, eleit-veszi ezen nyavaja' igen veszedelmes characterének. — Hord itt elő ez a' tudósítás egynehány szerentsés és szerentsétlén apró tsatázásokat apr. 21-dike viradó' éjjeléről, Sulejewski Májor által, Uminski Gen. igazgatása mellett, két ízben. Ez a' két tsata szerentsésen ütött-ki a' Lengyelekre-nézve; egy harmadiknál vesztettek, de sokkal kevesebbet mint-sem amott nyertek. Apr. 18-dikán pedig, széjjel-verték a' Lengyelek a' muszka gárdát, merőben.

Ugyan-tsak a' Varsói Státus-Journál jelenti: "A' mi' seregeink vissza-vonuló mozgásokat tesznek a' Weichsel-felé; de, valamirevaló tsata, nem esett; tsak itt-ott történtek némely tsapdosások. Különösen forgatta magát a' 5-dik Uhlanus reg. tegnapelőtt, megtámodván a' muszka húsárokat: a' sebese az azt mondják, hogy 4 ágyút is vettek volna el. A' Liwicz és Weichsel közötti lakosok mind által-költöznek ide, a' foljó bal-partjára. Tegnap-ólta foljvást tsódul a' sok asszony, öreg, gyermek, tsekéség vagyonzával a' hátán, varsó' úttzáin; nem akarván magokat másodszor kitenni a' háború-ir-

tőztatóságának. — Tegnapelőtt érkezett ide 16 frantzia Orvos.“

A' burkus Staats-Zeitung környületesen leírja egy siedlce-i Levél után apr. 23-dikáról, a' Sierawski lengyel Gen. megverettetését Kreutz Gen. által. Kimeletele a' lett, hogy a' Lengyelekből fogjájá lett 52 Tiszt és 2000 közember. Sierawski Gen. megsebesedett a' karjában. A' Lengyelek' vesztése, legalább is volna 6000; a' Muszkáknak tsak 500 hlijok volna.

A' varsói Státus-Journál ezeket beszéli: "A' hrubieszowi Kerületből jött Levelek, azt a' tudósítást hozzák, hogy Rüdiger Gen. ismét megverettetett volna Luzk-nál (Volhyniában, a' Styr mellett) Dwernicki Gen. által: de hogy a' Dwernicki Gen. nyereségéről, nem jött volna még más tudósítás, az az oka, hogy a' Sierawski Gen. megverettetése által Wronownál és Kazimierznél, valamint a' Dawidoff serege' elindulása által a' Bughoz, a' Weichsel jobb partján, igen nehéz a' közlés. — Augustow' vidékéről ismét kedvező tudósítások érkeztek. Puschet Májor 3 Districtust szabadított már meg és 4800 embert gyűjtött volna össze. A' gárdáknak, kik apr. 12-dikén Lomza-ból Litthóba indultak, Oginski ment ellenekbe, 15,000 felkelőkkel. — A' behozott muszka fogjok között, van 5 Török, kik Anapában estek vólt fogságba (Krim mellett, a' fekete-tengerparton). Egy ideérkezett frantzia Obester a' lengyel főszállásra ment, hogy a' mi' seregüök között hadakozzon. Lomza-t körül sántolják a' Muszkák.

A' breslói Zeitung, apr. 21-dikéről, azt hozza, hogy Lichtenstein Hg. a' muszka főszállásról ide jött, hogy a' mi' országglószékünket felidözze a' Császár' kegyelme alá vetésre. Nehéz hinni, hogy ezt a' kínalkozást igazában protokolálják,

ámbar az igen feltékert hírt már egykisség lejjebb eresztettük, miólta a' Siedlce megtámódása nem sült-el, 's a' mi' népeink 4 mérföldel vonúltak visszább. A' fő hadsereg, Skrzynecki alatt, az utolsó tudósítások szerint, Kaluszyn és Minsk között állítottatott-fel, a' hol, hihető, ütöközetre kerül a' dolog. A' burkus Staats-Zeitung azt mondja: "Magános Levelek szerint Varsóból, apr. 26-dikáról, bizonyos tudósítást vettek, hogy ugyanazon nap' ismét elkezdette a' két ellenkező hadsereg az ellenségeskedést. — A' lengyel főszállás, mely 25-dikig Jakubowban vólt, következő nap' már Minskbe ment.

Varsó, apr. 24. — Még is tsak áll a' két hagsereg egymással szemben: hanem, mindenik annyira igyekezik azt szaporítani, valamennyire tsak lehet, és védelembe helyheztetik magokat. A' Generaliss. Skrzynecki, ki mindent a' legfelső óvással és meggondolással kezd-el, nem is mulatott-el semmit, hogy még a' legkissebb lehetséges szerentsétségeket is ártalmatlanokká tegye 's vissza-vonulását fedezze. Ezért van a' fő-város sántzok, akadékok, pállisadok által olyan óltalomba téve, hogy tsak egy egészen győzdelmes hadsereg foghatna ostromlásához; még a' hadsereget is előre készítette már egy-napi parantsolatja által a' megeshető vissza-vonulásra. De, minekelőtte arra kerülne a' dolog, elébb, a' megerősítettetett helyeket mind, Kaluszyn-tól-fogva a' prágai hidvégig, rárohanással kell elvenni, a' mi, nem könnyű, mivel' a' Lengyelek a' hajonett-viaskodásban bizonyosan elébbvalók, minthogy ők ebben, az e' végett felállított vívó-mesterektől mindég gyakoroltattak; ellenben a' Muszkák elhagyattattak: ezért is, az első összetapásnál mindjárt megeshmévén a' Lengyelek előkelőségét, megtsókkent a' kedvek.

A' lengyel határról, apr. 25-dikén. —

A' muszka főszállásról jelenték Krakóba, hogy a' háború' megtámodó folytatásához újra hozzá-fogni, nem érzi magát teljes meggyőződéssel elég erősnek lenni a' jó kimenetelre a' muszka hadsereg; 's ez az oka, hogy az, a' Bűg mellett akarja magát helybe-verní 's besántzolni, hogy ezen állásában — mely egyszersmind ára is szolgálna, hogy a' földnépét Litthóban és Volhyniában zabolán tartsa, belföld-ről segittséget várjon, mellyet Czernitseff Gen. sietve vezet a' hadsereghez. De mint-hogy a' muszka birodalom' szörnyű kiterjedése miatt, egy valamirevaló felkészült sereg' megérkezése hónapokba kerülhet; azt gondolják, hogy egy erőltetett-forma fegyverszünet állhatna-be a' két hadsereg között: mert, a' lengyel Fővezér magára vigyázása körül, nem vélhetni, hogy ő az ellenséget, egy erős, kedvező állásában ennek, fogja megtámodni; ha, nem-egészen érezné saját erőssébségét. Hihető, addig-'s-addig gyűjtik két részről a' segittséget, hogy egyszer, a' legtüzessebb embermészáros ütközetnek állanak. Vajmi jól-esne az emberi nemzetnek, ha a' részre-nemhajló Hatalmak e' fegyverszünet-forma munkátlanság alatt, alkudozások által, a' háború' végszakasztására dolgoznanak, de úgy, hogy az, mind-a'-két résznek kívánsága szerént menne-végbe, és Európát mentené a' mindennel-köz gyúladás' szorongattatásától. Nyújt egy kis reménységet a' Béts, Berlin és Páris' között járó Kurír-tsere, hogy a' feszesföldi nagy Hatalmak, már-is folytattják behatássokat a' béke' helyre-állítására; 's nem lehet képzelní hogy Anglia-is belé ne szóljon.

A' slésiai határszélről, ápr. 27. — "Egy-néhány nap-olta beszélük: "A' nagy Fejedelmek a' lengyel dologba akarnak avatkozni 's egygyességet kieszközölni. Irkáltak volna-is már e' felől, 's a' Jegy-

zéseket, nem vetették-meg egészen Péterváron. De, ha bár mégannyira készek lehetnének-is az alkudozásra; még-sem hihető annak szerentsés kimenetele a' Lengyelek' alávetetése előtt; minthogy mindenfelől bizodalmas kezességet kívánnának, és olyan feltételeket; mellyeket, vagy a' Lengyelek, azon óhajás mellett hogy nemzetiségjeket fenn-tartsák, vagy a' muszka országlószeék, az egyszer kimondott principium mellett, 's hatalma' érzésével, nem könnyen fogadhatnák-el. Ide tartozik a' többek közt, hogy ezután semmi lengyel nemzeti hadsereg ne legyen: — olyan követelés, mellyekben a' Lengyelek, az ő' hērōsi törekedések után függetlenségüket és magoktól-függeseket megnyerni, soha-se egyeznek-meg önként: valamint ellenben másfelől, a' lengyel nemzeti hadsereg' megtartásából, valamint Muszkaországának, úgy más, Lengyelországgal szomszéd Státusoknak támodó izetlenségeket nem lehet tagadni; midőn kénteleneknek látták magokat mindég nagy fegyveres erőt tartani, határszéleik' bátorságban-tartására. Ez az egy problema maga, tsak-nem megfejthetetlen.

A' Varsói Státushiradóban olvashatni a' Skrzynecki Generaliss. haditudósítását milosnai főszállásáról ápr. 28-dikáról, reggeli 6 órától, mely ez: "Minekutánna Diebits Hadmarsal minden hadi erejét egybe-szedte, ismét elkezdett ő végre, megtámodó mozdulásokat tenni, 's megtámodta ezen hónap' 25-dikén, elő-gárdáját szeméjjesen vezérelve, a' mi' elől-állóinkat, Kuflewnél. Dembinski Obes-ter, ki a' mi' részünkről commandórozott, egynehány óráig tartó kedvező tsatával felelt az önállá sokkal számosabb ellenségnek, mely a' mi' 4 ágyunk ellen 18-ból tüzelt. Ugyanazon idő alatt igyekezett a' Hadmarsal' fő-ereje a' mi' jobb oldalunkat elnyomni. Minthogy én a' meg-

állapított ütközetplanum szerint, azon a' vidéken, a' sokkal számosabb ellen-séggel, nagy ütközetbe, nem akartam bocsátkozni; parantsolatot adtam seregeimnek, a' Kostrzyn' partjától visszavonulásra, és, minekutánna ezen mozdulás megesett, elfoglalta Gielgud Osz-tájgen. a' tartogatott lovasság' egy részével Skarzynski Gen. vezérlése alatt, mint utógárda, a' minski állást; mellyet következő nap', reggeli 11 órakor megtámodtak. Jó-számú gyalogság és lovasság-sereget bocsátott viaskodásra az ellenség, számos ágyúkkal együtt; de minden megtámodásait vissza-verték. Ez a' tsata nagy betsületére szolgál Gielgud Generalnak 's az ő' parantsolatja alatt álló katonaságnak. Végre, minekutánna számos óráig viaskodott és az ellenség nem báborgatta, vissza húzta magát Dembe-be; mely falu mellett van még most is állásunk. — Bizonyíthatom a' nemzeti országlószéknek, hogy vissza-vonulásunknál, még-tsak egygyetlenegy katona sem esett fogságba, és hogy, ha az ellenség talán fogjokat adna-fel; ezek, nem lehetnek mások a' cholera által az erdőben hátra-maradni kénytelenítettéknél. — Uminski Gen., ki tegnap' a' lublini lovasság' két escadronját vezette Okuniewből Stanisláwowba, egy ellenséges lovas-brigadra talált ott, Nassakin Gen. alatt. A' lublini escadronok mérészen neki rohantak az ellenségnek, széjjel ugratták azt 's üzték Stanisláwowig. Vesztett az ellenség 30 embert holtakban 's egy Tisztet; Turskoi lovas Kapitányt és 72 lovagot lovastól elfogtak. A' mi' részünkről 3 Tiszt és 5 közkatonna sebessedett-meg: meg, egy-se holt. Kiküldött szakaszok, hoztak még betegnap' egynehány lovas az erdőben széjjel kergetett ellenséges brigade-ból. Dluski Obester, ki a' Jaraczewski Obest. lublini lovas regementjét vezette a' megtá-

modásba, valamint ez is, újj bizony-ságot mutatta-ki bátorságának.

MUSZKAORSZÁG

Memelből írják ápr. 27-dikén, a' burkus Staats-Zeitungban, hogy Revalban és Cronstadtban számos hadihajókat készítettek volna-fel, és hogy tsak a' Tsaszár' parantsolatját várják a' kiindulásra; de, nem tudják azoknak elrendel-tését. — A' polangeni muszka határszé-li vámhivatal újjra helyre-állott volna már tegnapi-olta.

Az Északi Mész (nevü Journal) szerint, agyon lövették Wilnában Kudrewitsch, Prshewlozki, Baschinski és Finka-Sawischa előkelő pártütöket ápr. 8-dikán; Lobanowski földesurat pedig 9-dikén, reggeli 4 órakor.

MAGYARORSZÁG

E' folyó hónap 16-dika volt az a' bús nap, melly Tekintetes Tudós Kézdí Sz. Léleki Kováts Tamás Urat, a' Szépmű-vek 's Böltselkedés' úgy a' Törvények Doctorát 's Magyar Országban hites Ügy-védőt, a' Hazai Tudósítások' és Hasznos Mulatságoknak három esztendő óta szor-galmatos Szerkeztelőjét, munkás életé-nek 55-ik esztendejében, a' ker. kath. Anyaszentegyháznak rendelései szerint előbb a' Szentségeket felvéve e' mulandóságból az örökké valóságba által szállította; hideg tetemei, itt Pesten, a' Vá-tzi út mellett lévő városi temetőbe ma délután fognak eltakarítani.

ELADO JÓ BOROK

Kolosvárt, Szenkovits Kajétán Kereskedőnél, az Angyal című börtben, 1822-és 1827-béli résszerént Küküllő-, résszerént Fejér-vármegyének a' legjobb szőlő-hegyein termett, nevezetesen, Ró-samáli és Krakói tiszta és jó ízű, ó-borok találatnak, hordó-számra eladók. Az árrok eránt, a' fennebb írt helyen lehet értekezödni.